

торгівлі, затримки економічного зростання та збільшення напруженості у міжнародних відносинах.[3]

Отже, розвинені країни повинні знаходити баланс між підтримкою відкритих ринків для стимулювання міжнародної торгівлі та боротьбою з протекціонізмом, щоб забезпечити стабільність та розвиток своїх економік у глобальному середовищі.

Список використаних джерел

1. *Brown C. Economic Turbulence Is a Volatile Economy Good for America? [Електронний ресурс] / C. Brown, J. Haltiwanger, J. Lane Виклики та можливості в системі МЕН в умовах глобальних трансформацій 70 – Режим доступу до ресурсу: <https://press.uchicago.edu/Misc/Chicago/076326.html> .*
2. *Alesina A. The size of countries: Does it matter? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nrs.harvard.edu/urn-3:HUL.InstRepos:4551794>.*
3. *Alesina A. Trade, growth and the size of countries [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.anderson.ucla.edu/faculty_pages/romain.wacziarg/downloads/2005_ha_dbook.pdf.*

Максим МУРАВСЬКИЙ

Василь БОЧАРОВ

Західноукраїнський

національний університет

ЕКОНОМІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ: СТРАТЕГІЧНИЙ АСПЕКТ

Республіка Польща є однією з найважливіших країн-членів ЄС для України. Втім якщо успіхи у політичній площині є вагомими, то здобутки у сфері економічного співробітництва – питання дискусійне. Адже не зважаючи на певні досягнення, співпраця в економічній сфері потребує активізації та поглиблення.

Польщі вигідно стратегічне економічне партнерство з Україною, оскільки від початку повномасштабної війни 2022 р. до кінця травня 2023р. її експорт в Україну становив майже EUR 14 млрд, що відповідає третині експорту Європейського Союзу та у 2,5 рази перевищує експорт Німеччини.

Баланс зовнішньої торгівлі завжди був на користь Польщі, але статистика 2023 року вражає. Сальдо на користь Польщі (відповідно негативне для України) – 7,2 млрд. дол. Це оцінка на основі даних за 11 місяців, за якими польський експорт в Україну становив 10,2 млрд. дол, а український у Польщу – 4,3 млрд. дол.

З іншого боку стратегічне економічне партнерство вигідне Україні. Україна та Польща розпочали співробітництво в різних галузях, від економіки до культури, ще з часів проголошення незалежності нашої держави.

І сьогодні країни продовжують розширювати сфери плідної взаємодії. Так за офіційною інформацією ще влітку 2022 року в рамках міжурядових консультацій у Києві представники держав домовилися про спільні проєкти в оборонній галузі, енергетиці й регіональному розвитку.

За підсумками зустрічі сторони підписали низку двосторонніх документів.

Серед них — Спільна декларація між Міністерством фондів та регіональної політики Польщі та Міністерством розвитку громад та територій України; Спільна декларація Міністрів внутрішніх справ Республіки Польща та України щодо максимально щільної взаємодії на рівні прикордонних служб; Меморандум про співпрацю між Міністерствами енергетики України та Польщі щодо посилення кооперації у сфері енергетики; Меморандум про створення спільної польсько-української комісії по налагодженню кооперації між підприємствами наших країн; Меморандум про співробітництво між Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та Міністерством клімату і навколишнього середовища Польщі.

Зараз Польща працює над створенням Ради з питань співробітництва з Україною. Це буде громадський орган, до якого увійдуть представники науки, бізнесу, влади й місцевого самоврядування. Інституція працюватиме над питаннями залучення Польщі до відбудови України.

Поки що іноземний бізнес у світі поставив співпрацю з Україною на паузу. І це цілком зрозуміло. До закінчення війни, як мінімум, великі проєкти не фінансуватимуться. Але сьогодні можливості для їх реалізації вже є, принаймні, для малого бізнесу на кордоні між Україною і Польщею.

Вони пов'язані насамперед з агропродуктами, харчовою промисловістю, адже шлях України до Європи пролягає поряд із таким країнами-партнерами як Румунія, Молдова, через Польщу. Тому виробничі та торгівельні можливості можуть бути реалізовані на рівні малого і середнього українського й польського бізнесу.

Наразі перспективними є проєкти, які дають можливість швидко експортувати продукти до Польщі або знаходяться в західних областях України. Також бізнес зацікавлений у проєктах, які можна перемістити повністю або частково в Польщу. Наприклад, операційна складова буде знаходитися в Україні, а виробнича – на території Польщі.

Перспективи для співпраці широкі й взаємовигідні. Можна твердити, що об'єднання України й Польщі в економічний кластер уже почалося і триває на різних рівнях: від урядового до локального.

Насамперед такий союз сприятиме зміцненню відносин між двома країнами, а також пришвидшить економічне відновлення України через реалізацію конкретних проєктів у різних галузях, які наразі є важливими й перспективними для обох країн.

Список використаних джерел:

1. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/03/5/710739/>
2. *Польщі вигідне стратегічне економічне партнерство з Україною, її експорт становить третину експорту ЄС*. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/926817.html>
3. *Мартинова Л.Б., Чорна Н.М. Торговельно-економічне співробітництво України та Польщі в умовах поглиблення інтеграційних процесів у Європі*. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/21_2018_ukr/6.pdf
4. <https://interfax.com.ua/news/general/980492.html>

Мар'яна КРИСОВАТА

*Студентка Західноукраїнського
національного університету*

МІГРАЦІЙНІ ПОТОКИ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ НАПРУГИ

У сучасному світі міграція є одним із найактуальніших та найскладніших явищ. Мільйони людей щорічно покидають свої домівки в пошуках кращого життя, рятуючись від війни, переслідувань, бідності чи стихійних лих. Ці міграційні потоки мають значний вплив на країни як походження, так і призначення, створюючи нові можливості та виклики. Складовою світової економічної системи та важливим глобальним явищем є міжнародна міграція робочої сили. Феномен міжнародного поділу праці та інтеграції існує вже досить довгий час та є індикатором рушійних сил глобалізаційного процесу. У світі немає жодної країни, яка не була б залучена до глобальних міграційних процесів на різних етапах свого розвитку.

Європейські міграційні процеси сьогодні суттєво пов'язані зі змінами політичних умов в різних країнах. Збройні конфлікти на Сході забезпечили суттєвий приток мігрантів до європейських країн. Це в свою чергу суттєво підвищило соціальну напругу в європейському регіоні.

Війна в Сирії призвела до великої кількості мігрантів, яких європейські країни вимушені були розміщувати в таборах для біженців. Ці мігранти